

Vlaanderen
is erfgoed

Onderzoeksrapport

Een toevalsvondst in de Stationsstraat 21
te Peer (Limburg)

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

COLOFON

TITEL

Een toevalsvondst in de Stationsstraat 21 te Peer (Limburg)
Eindverslag van een archeologische toevalsvondst

REEKS

Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed nr. 93

AUTEURS

Geert Vynckier, Peter Van Den Hove & Marnix Pieters

JAAR VAN UITGAVE

2018

Een uitgave van agentschap Onroerend Erfgoed Wetenschappelijke
instelling van de Vlaamse Overheid, Beleidsdomein Omgeving
Published by the Flanders Heritage Agency Scientific Institution of the
Flemish Government, policy area Environment

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Sonja Vanblaere

OMSLAGILLUSTRATIE

Uitbouw van het bestaande gebouw met een keuken waaronder de
vondsten werden gedaan, juni 2017
Copyright Onroerend Erfgoed (Geert Vynckier)

agentschap Onroerend Erfgoed

Havenlaan 88 bus 5

1000 Brussel

T +32 2 553 16 50

info@onroerenderfgoed.be

www.onroerenderfgoed.be

Dit werk is beschikbaar onder de Open Data Licentie Vlaanderen v. 1.2.

This work is licensed under the Free Open Data Licence Flanders v. 1.2.

Dit werk is beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding
4.0 Internationaal-licentie. Bezoek

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> om een kopie te zien van
de licentie.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution

4.0 International License. To view a copy of this license, visit

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

ISSN 1371-4678

EEN
TOEVALSVONDST IN
DE STATIONSSTRAAT
21 TE PEER
(LIMBURG)

Eindrapport van een archeologische
toevalsvondst

GEERT VYNCKIER, PETER VAN DEN HOVE & MARNIX PIETERS

Inhoud

1	ADMINISTRATIEVE FICHE VAN HET PROJECT	5
2	INLEIDING.....	6
3	BESCHRIJVING VAN DE UITGEVOERDE WERKEN	7
3.1	ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	7
3.2	BESCHRIJVING VAN DE ONDERZOEKSOPDRACHT.....	8
3.2.1	DE VRAAGSTELLING MET BETREKKING TOT DE AANGETROFFEN VONDSTEN	8
3.2.2	RANDVOORWAARDEN BIJ TOEVALSVONDSTEN.....	9
3.3	WERKWIJZE EN OPGRAVINGSSTRATEGIE	9
4	BESCHRIJVING VAN DE RESULTATEN.....	9
4.1	BESCHRIJVING VAN HET ONDERZOCHE GEBIED	9
4.2	ARCHEOLOGISCHE EN HISTORISCHE VOORKENNIS	11
4.2.1	BESCHRIJVING VAN DE GEKENDE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN	11
4.2.2	BESCHRIJVING VAN DE GEKENDE HISTORISCHE WAARDEN	11
4.3	BESCHRIJVING VAN DE SITE	12
4.4	DE VONDSTEN	13
4.5	EEN GEMOTIVEERDE TEKSTUELE INSCHATTING VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE OP BASIS VAN DE VONDSTEN.....	18
4.6	INTERPRETATIE VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE.....	18
4.7	BEWARING	19
5	GEMOTIVEERD VOORSTEL OVER HET BEWAREN EN DEPONEREN VAN HET ARCHEOLOGISCH ENSEMBLE	19
6	ACTUALISERING VAN DE ONDERZOEKSVRAGEN EN ONDERZOEKSDOELSTELLINGEN 19	
7	CONCLUSIE.....	20
8	BIBLIOGRAFIE.....	20

2 INLEIDING

Op 29 maart 2017 werd aan het Agentschap Onroerend Erfgoed een toevalsvondst gemeld te Peer/Wijchmaal¹. Tijdens verbouwingswerken voor een nieuwe keuken als uitbouw (fig. 1) werd de uitgegraven grond op een storthoop bijeen gehouden. Later tijdens het opruimen van deze storthopen werd het ijzer apart gehouden en viel het de eigenaar op dat er een ijzeren 'zwaard' tussen zat. Hij besloot de storthoop verder te onderzoeken en vond meerdere fragmenten die hij apart hield. Dit werd dan uiteindelijk ook gemeld aan het agentschap Onroerend Erfgoed. Er werd met de eigenaar overeengekomen dat de vondsten zouden worden opgehaald om ze te laten onderzoeken door specialisten, eventueel te tekenen en te fotograferen.

Uiteindelijk werd het terrein, alhoewel de vondsten niet in situ waren aangetroffen, toch bezocht op 14/06/2017. Op dat ogenblik ontmoeten we de eigenaars en kwamen we meer te weten over de exacte vondstomstandigheden.

Later werden van deze voorwerpen röntgenopnames² gemaakt op aanraden van collega Leentje Linders (conservator archeologie, depotspecialist) om te kijken hoe deze wapens best kunnen geconserveerd en/of gerestaureerd worden. Deze speciale vondst werd op 30 november aan enkele specialisten in blanke wapens, onder leiding van Elke Otten van het departement collecties van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis in Brussel, voorgelegd³.

FIG. 1 Impressie tijdens het terreinbezoek op 14/06/2017

¹ Door de Heer William Bloemen.

² Deze werden gemaakt bij Vinçotte NV te Wijnegem.

³ De Heren Bernard Gilles en Bernard Anciaux.

3 BESCHRIJVING VAN DE UITGEVOERDE WERKEN

3.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

-**projectcode:** PE17ST

-**de naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:** Geert Vynckier, OE/ERK/Archeoloog/2015/00001

-**locatiegegevens van het onderzochte gebied** (fig. 2): de toevalsvondst werd aangetroffen te Peer, gehucht Wijchmaal, langs de Stationsstraat 21.

Bounding Box: Punt01 : x : 222526.62 y : 202595.68

Punt02 : x : 222534.08 y : 202606.25

-**het kadastralperceel** (fig. 3) waarop de toevalsvondst aangetroffen werd, bevindt zich te Peer, Wijchmaal 4e afd., sectie B, Perceel 158F10 (partim)

-**duur onderzoek:** terreinbezoek op 14/06/2017 (1u). Later halve dag op 30/11/2017 overleg met Elke Otten (specialist Blanke Wapens & Harnassen, departement collecties) in het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis in Brussel.

-**oppervlakte** van het projectgebied: ca. 25 m²

FIG. 2: Topografische kaart met aanduiding van de vindplaats. 1/10.000(©AGIV)

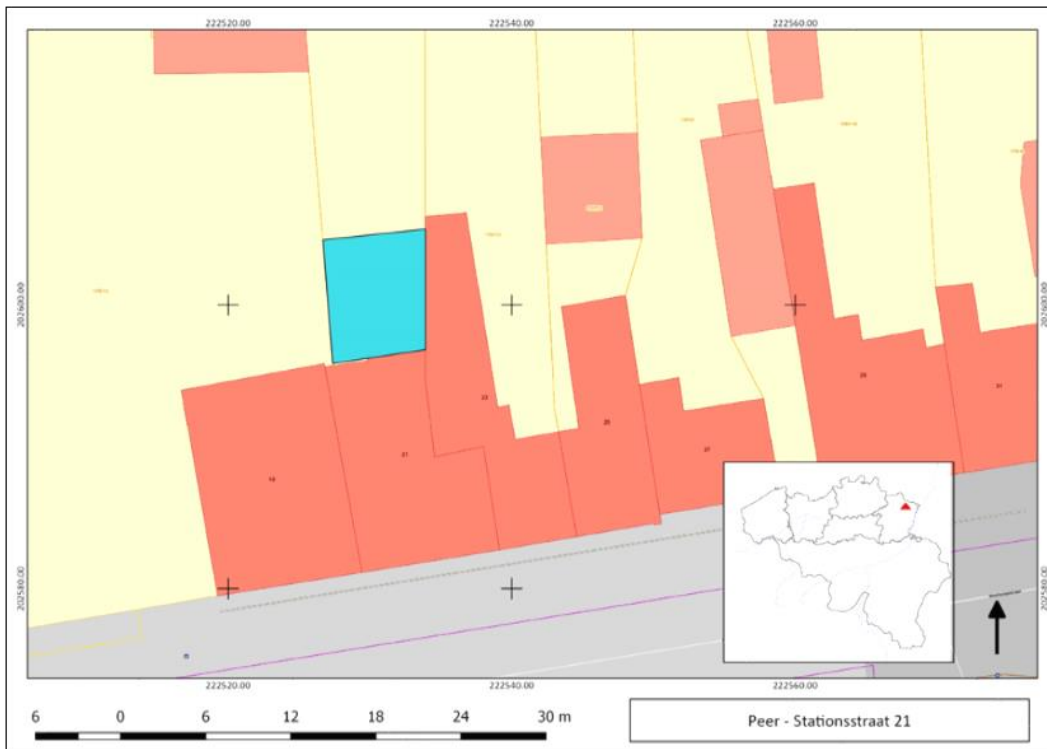

FIG. 3: GRB met aanduiding van de vindplaats. 1/250 (©AGIV)

3.2 BESCHRIJVING VAN DE ONDERZOEKSOPDRACHT

Dit rapport handelt over een toevalsvondst die op korte termijn moest behandeld worden. De onderzoeksopdracht bestaat er uit om de aangetroffen bodemvondsten, die in dit geval geïnterpreteerd worden als losse vondst, te evalueren en het archeologisch materiaal *ex situ* onder de beste omstandigheden, zoals voorgeschreven in de CGP, te bewaren.

3.2.1 De vraagstelling met betrekking tot de aangetroffen vondsten

- Waren er archeologische sporen te herkennen op het terrein?
- Welke blanke wapens werden juist aangetroffen en tot welke categorie behoren ze?
- Behoren deze blanke wapens tot een één of meerdere periodes?
- Is er een verband te leggen tussen deze archeologische vondsten en gekend archeologisch erfgoed in de directe nabijheid?
- Kunnen deze wapens verbonden worden met een historische gebeurtenis? Lokaal of in een bredere regio?

3.2.2 Randvoorwaarden bij toevalsvondsten

De randvoorwaarden noodzakelijk voor het onderzoek van een toevalsvondst worden beschreven in art. 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet: *'de zakelijkrechthouder, de gebruiker en de vinder moeten tot de tiende dag na de aangifte de archeologische artefacten en hun vindplaats in onveranderde toestand bewaren, de archeologische artefacten en hun context tegen beschadiging of vernieling beschermen, en de archeologische artefacten en hun context toegankelijk maken voor onderzoek door het agentschap.'*

3.3 WERKWIJZE EN OPGRAVINGSSTRATEGIE

Daar de vondsten niet meer *in situ* aanwezig waren kon alleen maar een bezoek gebracht worden aan het terrein. Meer informatie van de vondstomstandigheden kregen we van de eigenaar. Op de foto's van de verbouwingswerken genomen door de eigenaar, konden we achterhalen dat de vondsten zich waarschijnlijk bevonden in de bovenste donkerbruine lagen. Sporen van een kuil waren er volgens de eigenaar niet.

De aangetroffen blanke wapens werden meegenomen naar het agentschap Onroerend Erfgoed waar er röntgenopnames van gemaakt werden.

Om het ensemble en de individuen te kunnen determineren werd het ensemble op 30 november 2017 voorgelegd aan 'blanke wapens' specialisten van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis in Brussel om meer te weten te komen van de types, de datering en de belangrijkheid van het ensemble. Samen met collega Peter van den Hove werden we gedurende een halve dag ingewijd in het geheim van blanke wapens.

4 BESCHRIJVING VAN DE RESULTATEN

4.1 BESCHRIJVING VAN HET ONDERZOCHE GEBIED

De vindplaats bevindt zich in de Stationsstraat 21 te Wijchmaal, gehucht van de stad Peer, in het noorden van Limburg. De vindplaats ligt in het Maasbekken te midden van de Kempen. Ze ligt in een woongebied van het gehucht (OB) te midden van zandbodems gaande van droge tot vochtige (fig. 5). Net ten westen van de site stroomt de Hoewewijerloop, die in een smalle vallei het gebied ontwatert, een vallei gekenmerkt door veenbodems. Het gebied staat op het gewestplan ingekleurd als woongebied (fig. 6).

4.2 ARCHEOLOGISCHE EN HISTORISCHE VOORKENNIS

4.2.1 Beschrijving van de gekende archeologische waarden

Op het perceel waar de toevalsvondst zich bevindt werd nog nooit enig archeologisch onderzoek uitgevoerd of archeologische voorwerpen gevonden⁴. In de wijde omgeving werden enkele metaaldetectievondsten geregistreerd. Ten noordwesten van de vindplaats een identificatieplaatje uit WO1 of WO2 (CAI Locatie 213078) en ten noordoosten enkele munten uit de 18de eeuw (CAI Locatie 207296 en 207846). Ten noorden van de site bevindt zich in de ondergrond de Tichelhovense schans uit de 18de eeuw (CAI Locatie 161127). In de grote omgeving kunnen we in het zuiden sporen van Celtic Fields vermelden (CAI Locatie 700278), grafheuvels uit de Bronstijd en in het noorden werden er 3 crematiegraven uit de Romeinse periode aangetroffen (CAI Locatie 60047).

4.2.2 Beschrijving van de gekende historische waarden

Historisch is over de omgeving van de site weinig gekend. De site lag ten tijde van de opmaak van de kaart van Graaf de Ferraris (1771-1778) te midden van onbewoond gebied (fig. 7)⁵. Dit is eveneens het geval op de kaart van Vandermaelen (1850) en de Atlas de Buurtwegen uit 1843-1845 (fig. 8-9). Het huidige huis waarachter de vondst gebeurde behoorde vroeger tot de stallingen van het eigenlijke huis net ten westen ervan⁶. Dit huis, de Tramhalte, werd opgetrokken in 1860⁷. De stallingen zouden in een latere fase zijn omgebouwd tot woonhuis. Dit werd bewoond door de moeder van de huidige eigenaar die het momenteel stap per stap verbouwt om er met zijn gezin te wonen. Verder historische gegevens zijn niet gekend.

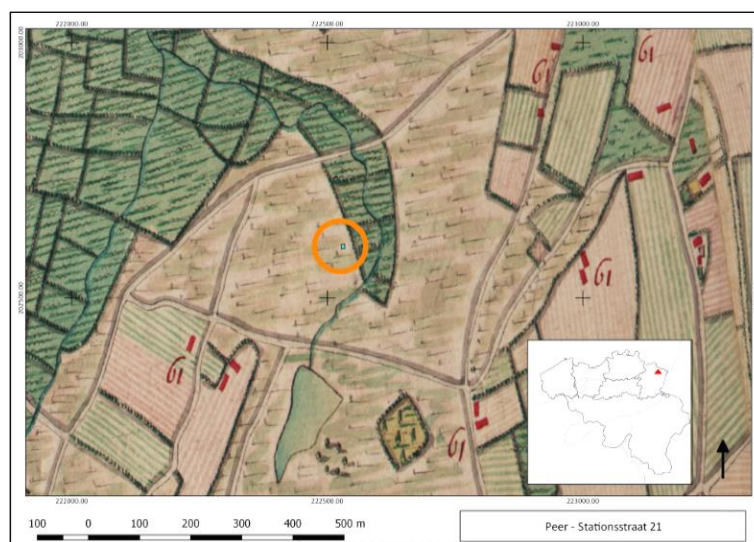

Fig. 7: De plaats van de toevalsvondst op de kaart van Graaf de Ferraris 1/5000 (©KBR)

⁴ <https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie/>

⁵ Wegens de slecht gegeorefereerde kaart van Ferraris ligt de site aan de verkeerde zijde van de Hoewewijerloop.

⁶ Mondelinge mededeling van de eigenaar W. Bloemen.

⁷ <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/80827>.

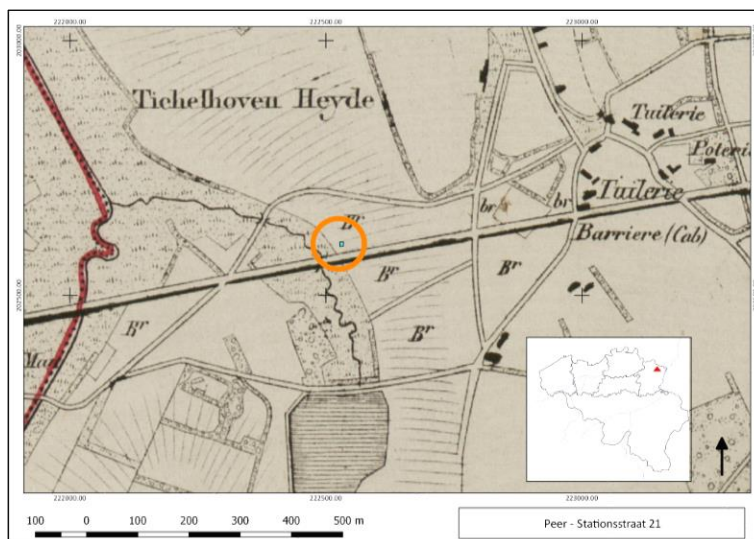

Fig. 8: De plaats van de toevalsvondst op de kaart van Vandermaelen 1/5000 (©AGIV)

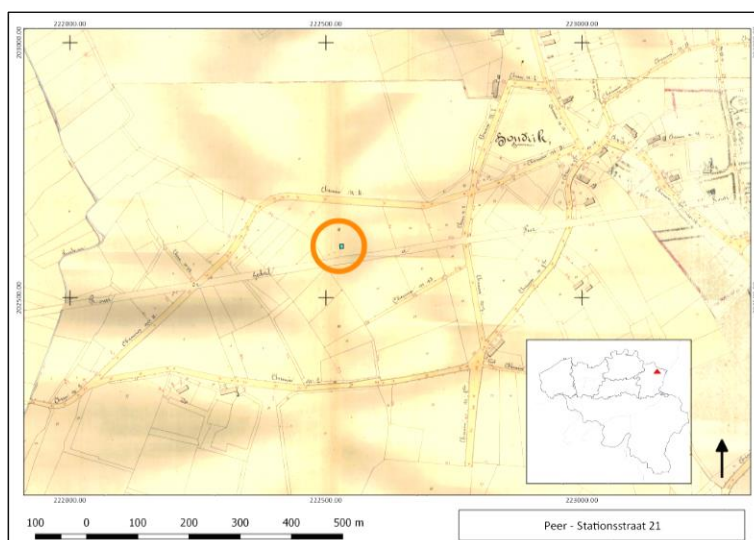

Fig. 9: De plaats van de toevalsvondst op de Atlas der buurtwegen 1/5000 (©AGIV)

4.3 BESCHRIJVING VAN DE SITE

Er is in het verleden geen archeologisch onderzoek geweest op dit site of in de directe omgeving en er waren tijdens de uitgraving voor de funderingen van de uitbouw geen sporen herkend. Ook tijdens het bezoek aan het terrein konden we geen sporen aanduiden. Alleen is volgende geweten: de wapens werden tijdens het uitgraven van een werkput voor de fundering van een aan te bouwen keuken tussen de storthopen opzij gelegd (fig. 10). Later tijdens het opruimen van deze storthopen werd het ijzer apart gehouden en viel het de eigenaar op dat er een ijzeren 'zwaard' tussen zat. Hij besloot de storthoop verder te onderzoeken en vond meerdere metalen voorwerpen die hij apart hield. Dit werd dan uiteindelijk gemeld aan het agentschap Onroerend Erfgoed.

Fig. 10: De graafwerken voor het bouwen van de keuken (foto: W. Bloemen)

4.4 DE VONDSTEN⁸

In totaal werden er 16 fragmenten aangetroffen behorende tot 9 metalen 'blanke wapens' (fig. 11). Ze zijn van verschillende vorm: degens, sabels en schede⁹.

Fig. 11: Overzicht van al de aangetroffen 'blanke wapens' (foto: GRM - Guido Schalenbourg)

⁸ Met dank aan Elke Otten, Bernard Anciaux en Bernard Gilles van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis in Brussel voor hun bereidwillige medewerking en de informatie die ze ons bezorgden. Eveneens met dank aan collega Leentje Linders die de afmetingen van de blanke wapens doorgaf.

⁹ De foto's van de wapens werden gemaakt in het GRM te Tongeren door Guido Schalenbourg.

Een eerste fragment is van een entersabel, van Hollandse makelij, waarvan het handvat nog bewaard is. De afmetingen van deze sabel zijn 60,8 x 3,9 x 0,4 cm en het handvat was 11cm breed en 6 cm dik. Deze sabel kan ten vroegste gedateerd worden in de 17de -18de eeuw (fig. 12a) maar kan ook later nog gebruikt zijn.

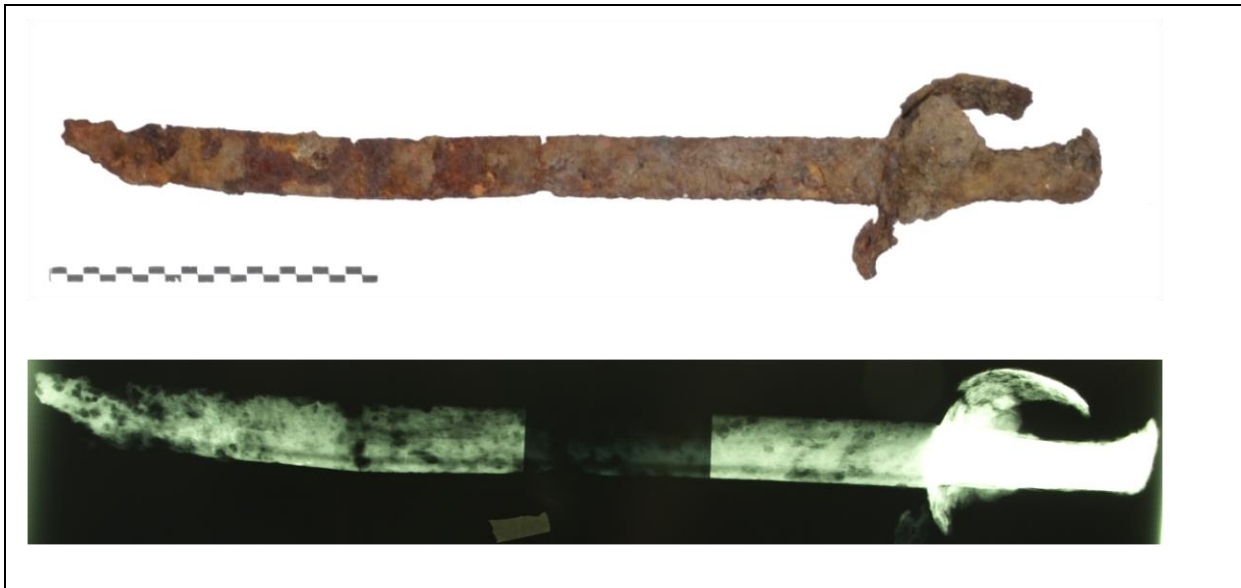

Fig. 12a: Foto en röntgenfoto van de entersabel

Fig. 12b: Foto van een gelijkaardige sabel met schelpvormig handvat in de reserves van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis

Het tweede blanke wapen bestond uit twee fragmenten en kan als een sabel van de zware cavalerie herkend worden (fig. 13) en kan van Hollandse, Belgische of Franse makelij zijn. De afmetingen van deze twee fragmenten samen zijn 78,5 x 4 x 0,5 cm en het handvat was 3,1 cm breed en 2,3 cm dik. Dit wapen is, zoals de meeste van de aangetroffen wapens, te dateren in de 18de en 19de eeuw.

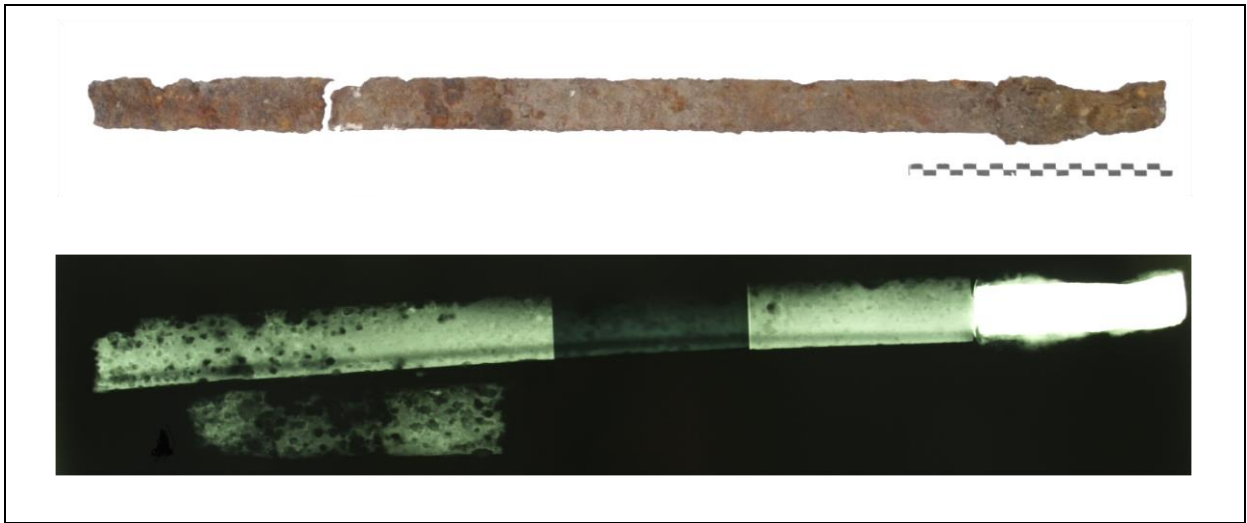

Fig. 13: Foto en röntgenfoto van de sabel van de zware artillerie

Het derde wapen, bestaande uit twee fragmenten, is een sabel van de lichte cavalerie en is licht gebogen (fig. 14). Het kan van Hollandse, Belgische of Franse makelij zijn. De afmetingen van de twee fragmenten samen zijn 90,3 x 3,5 x 0,6 cm. De angel in 1,6 cm breed en 0,6 cm dik. Deze sabel is eveneens te dateren in de 18de en 19de eeuw.

De drie volgende aangetroffen wapens zijn allen degens en kunnen beschouwd worden als sierwapens mogelijks gebruikt door de burgerij. Ze zijn allen van Hollandse, Belgische of Franse makelij en kunnen gedateerd worden in de 18de en 19de eeuw (fig. 15-17).

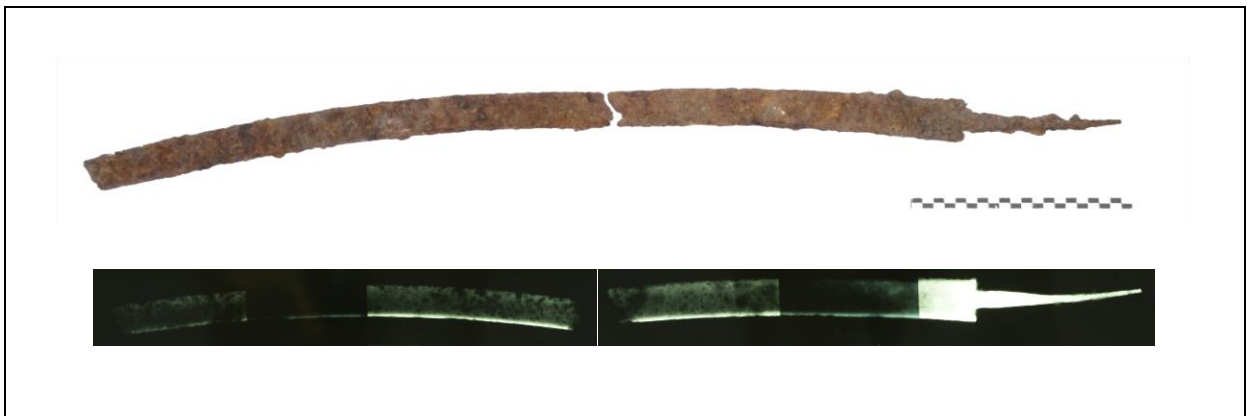

Fig. 14: Foto en röntgenfoto van de sabel lichte cavalerie

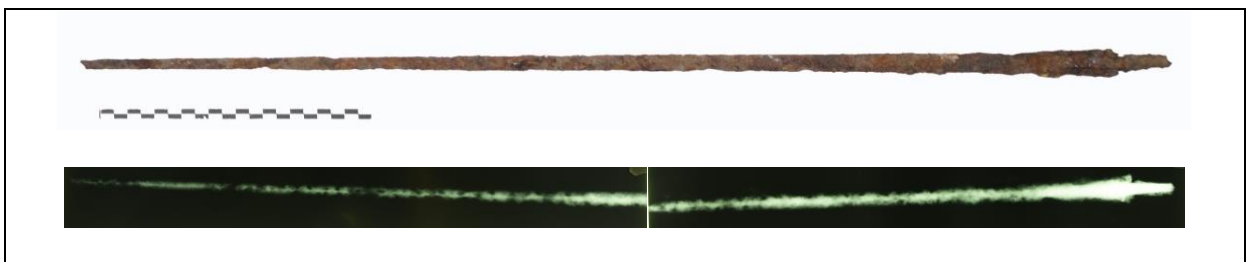

Fig. 15: Foto en röntgenfoto van de complete degen

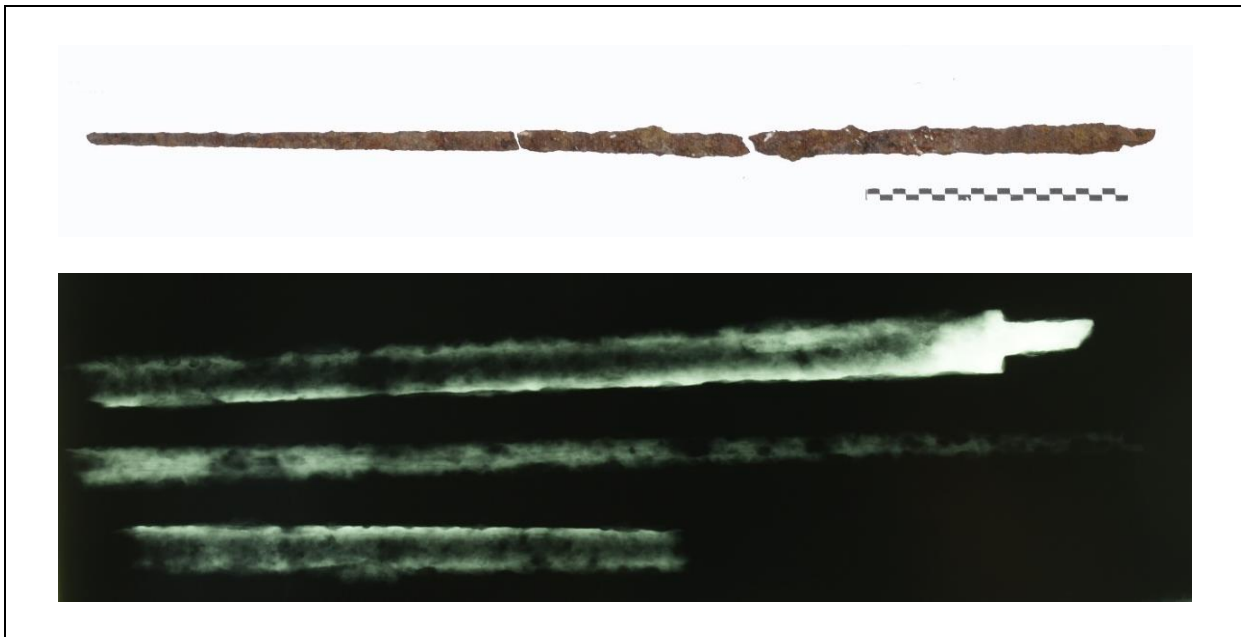

Fig. 16: Foto en röntgenfoto van de drie fragmenten van een degen

Fig. 17: Foto en röntgenfoto van een onderdeel van een degen

Het eerste was volledig bewaard en meet 78,2 x 2,6 x 0,9 cm. De angel was 1,3 cm breed en 1,1 cm dik. Een tweede was in drie stukken gebroken en meet in totaal 79,6 x 1,5 tot 2,1 x 0,4 tot 0,6 cm. Van de laatste degen was slechts één fragment bewaard en meet 35,4 x 1,8 x 0,5 cm.

Van een volgende blanke wapen werden twee fragmenten van een kling ingezameld waarover geen verdere informatie te geven is. Samen meten ze 44,2 x 2,3 tot 2,4 x 0,4 tot 0,5 cm (fig. 18).

De twee laatste ingezamelde blanke wapens zijn beiden resten van schede. De eerste, waarvan drie delen bewaard zijn, is een schede met sleepplaat. De afmetingen van de drie fragmenten samen bedraagt 53,4 x 2,7 x 1,4 cm. De verbreding van de sleepplaat is 4,4 cm (fig. 19a). Als laatste vermelden we een fragment van een schede met afmetingen 25,4 x 3,1 x 1,7 cm (fig. 20).

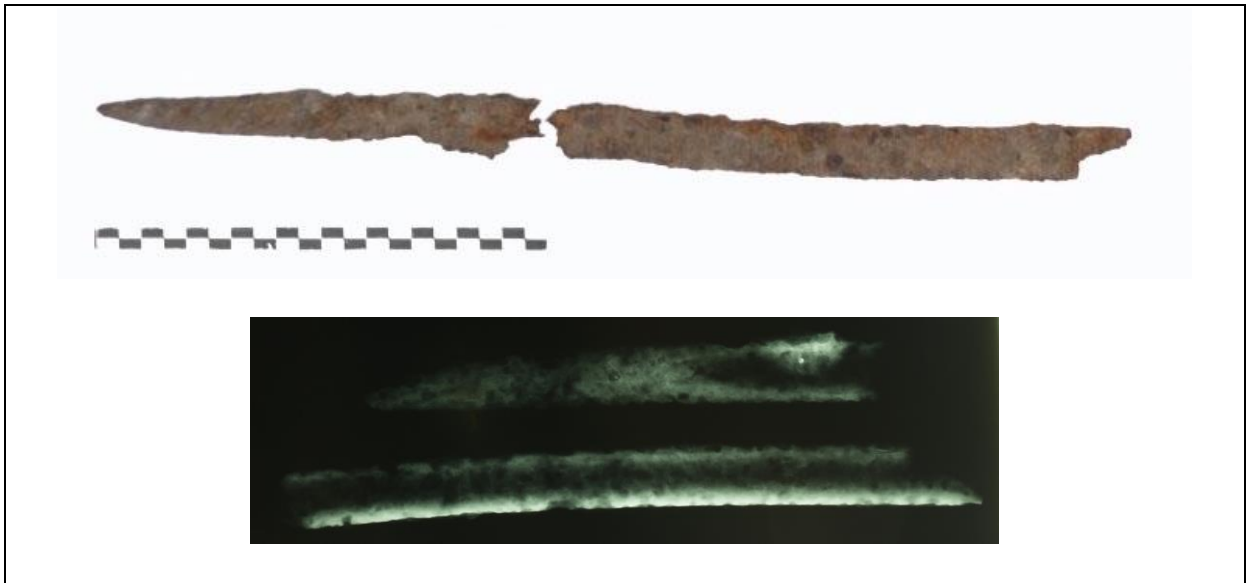

Fig. 18: Foto en röntgenfoto van drie fragmenten van een kling

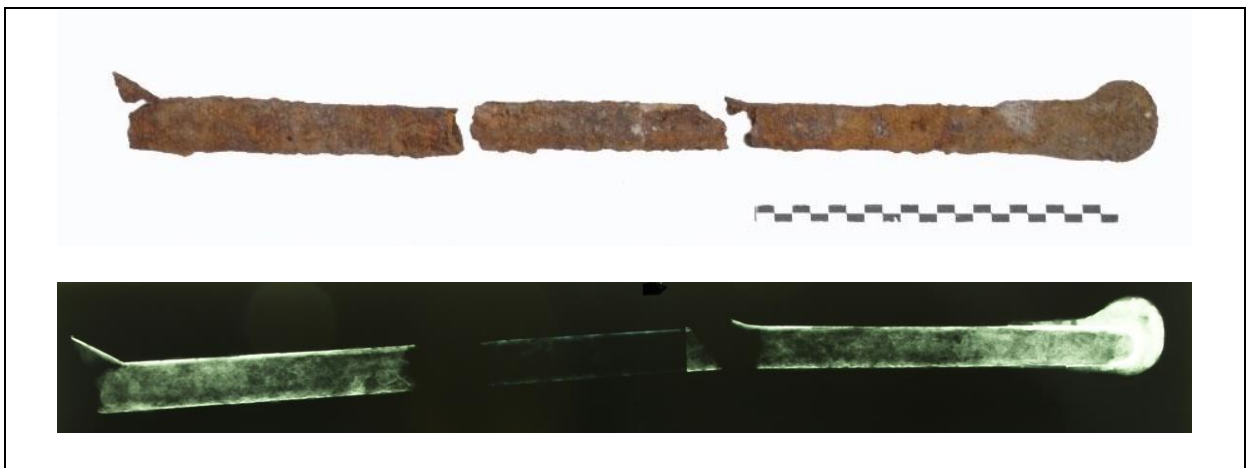

Fig. 19a: Foto en röntgenfoto van drie fragmenten van een schede met sleeplaat

Fig. 19b: Foto van een gelijkaardige schede (met sabel) in de reserves van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis

Fig. 19: Foto en röntgenfoto van een fragment van een schede

Het toevallig ingezamelde ensemble dateert vooral uit de periode 18de - 19de eeuw. De onderdelen van het ensemble kunnen van verschillende oorsprong zijn (Frans, Nederlands, Belgisch) en het ensemble bevat verschillende vormen (degens, sabels en schede).

4.5 EEN GEMOTIVEERDE TEKSTUELE INSCHATTING VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE OP BASIS VAN DE VONDSTEN.

De wapens die hier werden aangetroffen tijdens en na de graafwerkzaamheden zijn allen blanke wapens die erg gefragmenteerd en gecorrodeerd waren. Door de aanwezigheid van een gebroken sabel met 'schelpvormige' handbescherming, dat op een Hollandse entersabel of zogenaamde 'houwer' leek, werd vooreerst gedacht aan een ensemble dat te dateren was in de tweede helft van de 16de of de eerste helft van de 17de eeuw. Het eerste idee was dan ook om dit ensemble in verband te brengen met de 80-jarige oorlog. De locatie van de vondst, een streek die enorm te lijden had onder de genoemde oorlog en waar zich talrijke vlucht- of boerenschansen bevonden, leek een dergelijke interpretatie te onderschrijven.

Na onderzoek van de blanke wapens door specialisten van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis te Brussel bleek evenwel dat een datering van het ensemble vóór de 18de eeuw uitgesloten is. Op basis van de huidige beschikbare informatie dient het ensemble gedateerd te worden in de periode 18de-19de eeuw, waardoor de Oostenrijkse, Franse en Nederlandse militaire activiteiten in die periode in het vizier komen.

4.6 INTERPRETATIE VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE

Wellicht mag geconcludeerd worden dat het om een deel wapens/een ensemble gaat van een persoonlijke verzameling, vandaar de grote verscheidenheid aan blanke wapens (sabels, degens, lichte en zware cavalerie). Mogelijks werd deze verzameling onder de dreiging van oorlogsomstandigheden (de Eerste Wereldoorlog?) verstopt onder de grond en werd ze nadien nooit meer boven gehaald.

4.7 BEWARING¹⁰

De bewaringstoestand van de vondsten is redelijk goed. Ze zouden wel een eerste behandeling moeten ondergaan om ze te stabiliseren. Ze vertonen sporen van actieve corrosie en alhoewel de objecten bijna volledig gemineraliseerd zijn is het oppervlak tamelijk goed bewaard. Toch is dringende restauratie aangewezen om de voorwerpen in goed conditie te bewaren en om ze zo eventueel in een lokaal museum tentoon te stellen.

5 GEMOTIVEERD VOORSTEL OVER HET BEWAREN EN DEPONEREN VAN HET ARCHEOLOGISCH ENSEMBLE

De metalen blanke wapens, daar de eigenaar zelf niet geïnteresseerd is om de voorwerpen te behouden, zullen bewaard blijven in het depot van het agentschap Onroerend Erfgoed waar ze eerst op een degelijke manier verpakt zullen worden en later behandeld om ze te stabiliseren. Een optimaal eindproduct kan echter pas bekomen worden door restauratie door een gediplomeerde restaurateur. In het beste geval kunnen, na eventuele restauratie, de wapens getoond worden aan de burger in een regionaal museum.

6 ACTUALISERING VAN DE ONDERZOEKSVRAGEN EN ONDERZOEKSDOELSTELLINGEN

-Waren er archeologische sporen te herkennen op het terrein?

Er waren geen archeologische sporen te herkennen op het terrein.

-Welke blanke wapens werden juist aangetroffen en tot welke categorie behoren ze?

Er werden sabels, degens en schedes aangetroffen van verschillende herkomst en makelij.

-Behoren deze blanke wapens tot een één of meerdere periodes?

De blanke wapens vormen een heterogene groep. Slechts één sabel van mogelijks Hollandse makelij, kan misschien teruggaan tot de 17de eeuw terwijl de rest te dateren is in de 18de of 19de eeuw. Het ensemble op zich kan zeker niet gedateerd worden voor de 18de eeuw.

-Is er een verband te leggen tussen deze archeologische vondsten en gekend archeologisch erfgoed in de directe nabijheid?

neen

-Kunnen deze wapens verbonden worden met een historische gebeurtenis? Lokaal of in een bredere regio?

¹⁰ De wapens werden manueel bekeken door collega Leentje Linders.

Buiten het verstoppertje van het ensemble, dat waarschijnlijk een persoonlijke verzameling betrof, in gevaarlijke omstandigheden zoals de Eerste Wereldoorlog, kunnen de archeologische vondsten niet in verband gebracht worden met een historische gebeurtenis in de regio.

7 CONCLUSIE

Na graafwerken voor de aanbouw van een keuken en het aanleggen van een terras werden op de storthopen een aantal onderdelen van blanke wapens aangetroffen die fel gecorrodeerd en sommigen gefragmenteerd waren. Hiervan werd eerst gedacht, door de aanwezigheid van een sabel met 'schelpvormig' handvat die op een 16de-eeuwse Hollandse entersabel of zogenaamde 'houwer' leek, dat het ensemble te dateren viel op het einde van de 16de of het begin van de 17de eeuw. Dit kon wijzen op een getuige van de 80-jarige oorlog die deze streek fel teisterde.

Na een bezoek aan het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis in Brussel waar de blanke wapens aan een team van specialisten ter zake werd voorgelegd werd al snel duidelijk dat het hier ging om een heterogeen ensemble dat bestond uit sabels, degens en schede, allen van Franse, Hollandse of Belgische makelij. Het ensemble zelf kon niet voor de 18de eeuw gedateerd worden waardoor verondersteld wordt dat het ensemble toebehoorde aan een verzamelaar die het in de grond verstopte en later nooit meer opgroef. Door omstandigheden, misschien wel het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog waardoor het gevaarlijk was om wapens in huis te hebben, geraakte het ensemble dus in de bodem.

Het aantreffen van deze wapens in deze hoeveelheid is niet alleen voor het gebied rond Peer maar tevens voor gans Limburg toch wel een belangrijke vondst. Parallellen van depotvondsten van wapens uit de 18de-19de eeuw zijn ons niet bekend. De vondst van dit ensemble is een bijkomende, interessante casus om aan het draagvlak te werken voor de toevalsvondsten regeling van het onroerenderfgoed decreet dat nog steeds onvoldoende gekend is.

8 BIBLIOGRAFIE

PUYPE J.P. 1981: *Blanke Wapens. Nederlandse slag- en steekwapens sinds 1600*. Lochem-Poperinge.

